QUITTUNG

TRIGGER COPY
ADALBERTSTRAßE 7
10999 BERLIN
STEUERNR.:31-588-63156
TEL.: 634 994 99
FAX.: 634 994 98

Datum: 30.10.2010 Zeit: 17:39Uhr

Bon Nr. 154

Kopie/Print/Scan 7	0,49 EUR	1
Total	**0,49 EUR**	
Umsatz 19% inkl.	0,49 EUR	1
MwSt 19%	0,08 EUR	1
Bar	**0,49 EUR**	

1 Chef

Vielen Dank
Mit den besten Wünschen für
EINE GUTE WOCHE.

0+1 *fünfzig cent* / maarten janssen
2
3 index
4
5 *hoornvlies*
6+7 *backstage*
8 *trommelvlies*
9 *Donderdag ~ gesigneerd.*
10
11 *tegenlicht*
12+13 SUPERMEDIUM
14 *taal is lichtvoetig¿ (.A :E :.I ::O ::.U :::Y)*
15 *k O m m A v U l p E n*
16
17 WEST
18
19 AUTOCENTER
20 *Regal*
21 *Regal*
22 *Regal*
23 *Regal +*
24
25 *c1m2y6k1*
26+27 SERVICEGARAGE
28+29 *« die Welt wie ich sie vorfand » **
30+31 *Tatra*
32 OZEAN
33 *BaByLoNTuRMSTeiN +*
34+35 *BaByLoNTuRMSTeiN*
36
37 *werppatroon*
38 *denkraam*
39 *denkraam*
40+41 *ongeschud en geschud*
42 *fase 9*
43
44+45 *Verona-blauw Verona-rood*
46
47 *skat*
48 *schafskopf*
49 *puker*
50 *shade*
51 STEENDRUKKERIJ
52
53 HAMISH MORRISON
54 *Jimmy Hix*
55 *Natural*
56 *Easy Ten*
57 Jesse James
58 *Rauhfaser Transplant +*
59 *Rauhfaser Transplant*
60
61 *Mühle 4*
62+63 URBANSTRASSE
64 *Mühle 1 +*
65 *Mühle 1*
66
67 *A4 gehalveerd*
68
69 *nybles*
70+71 nybles, cijfers & kleuren
72+73 BORGERSTRAAT
74 *lotnummer -MY-*
75 *lotnummer 11*
76
77 *Fachwerk +*
78 *Fachwerk east*
79 *Fachwerk west*
80+81 *GEIST UND FORM*
82
83 84 85 86 87 88 Gerard Marlet
89
90
91 translation
92
93 94 index colofon
95 FORGOTTEN BAR
96

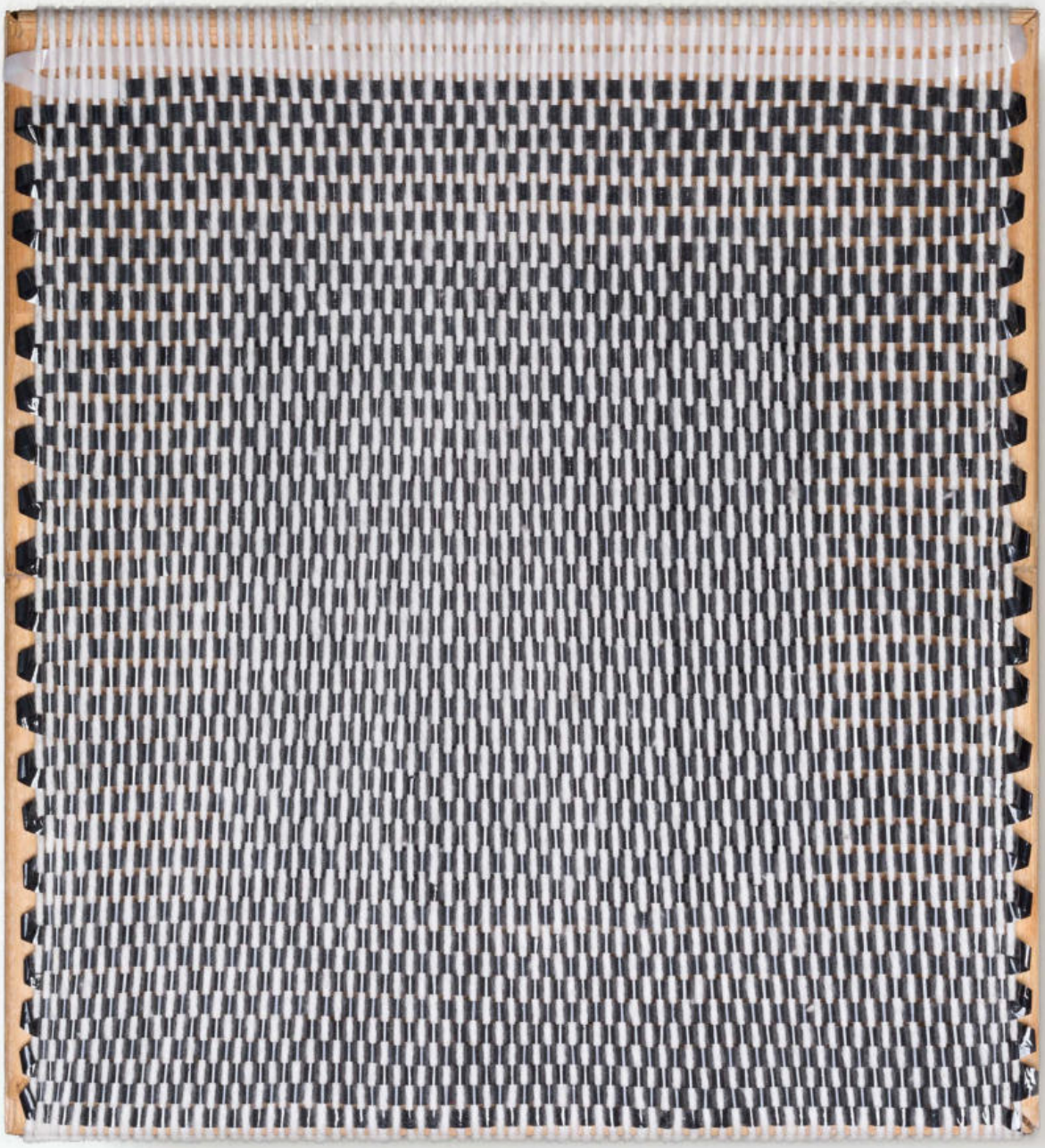

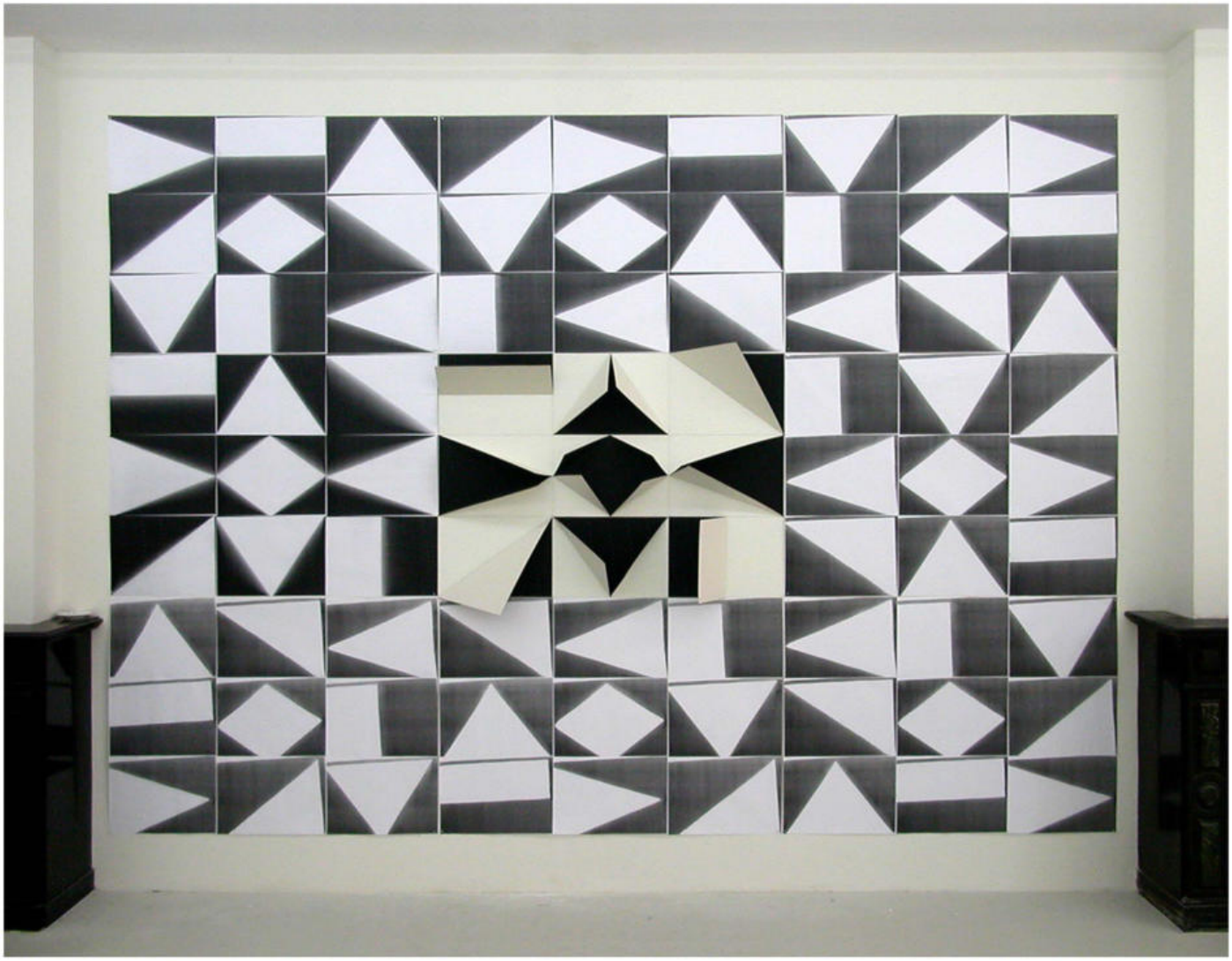

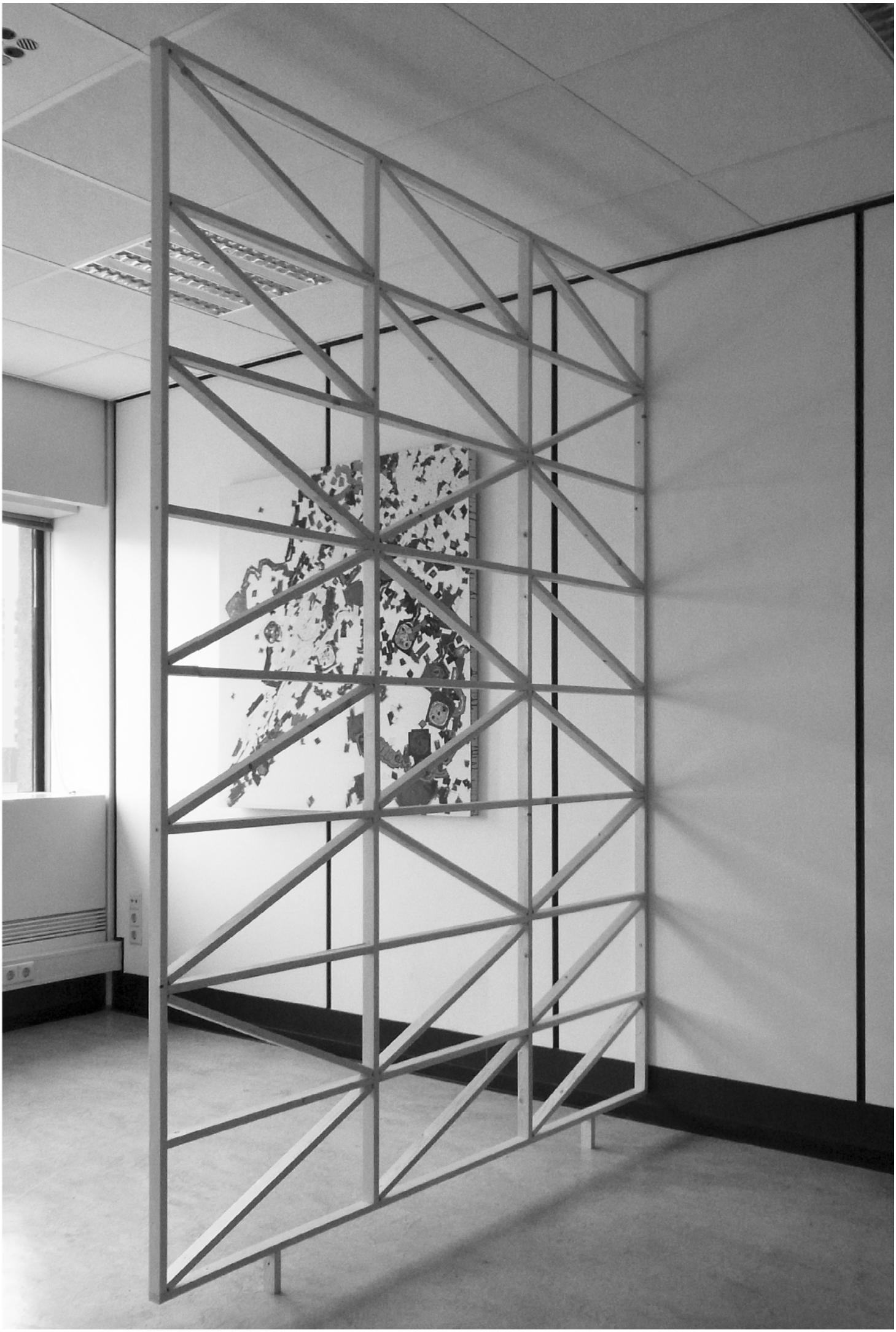

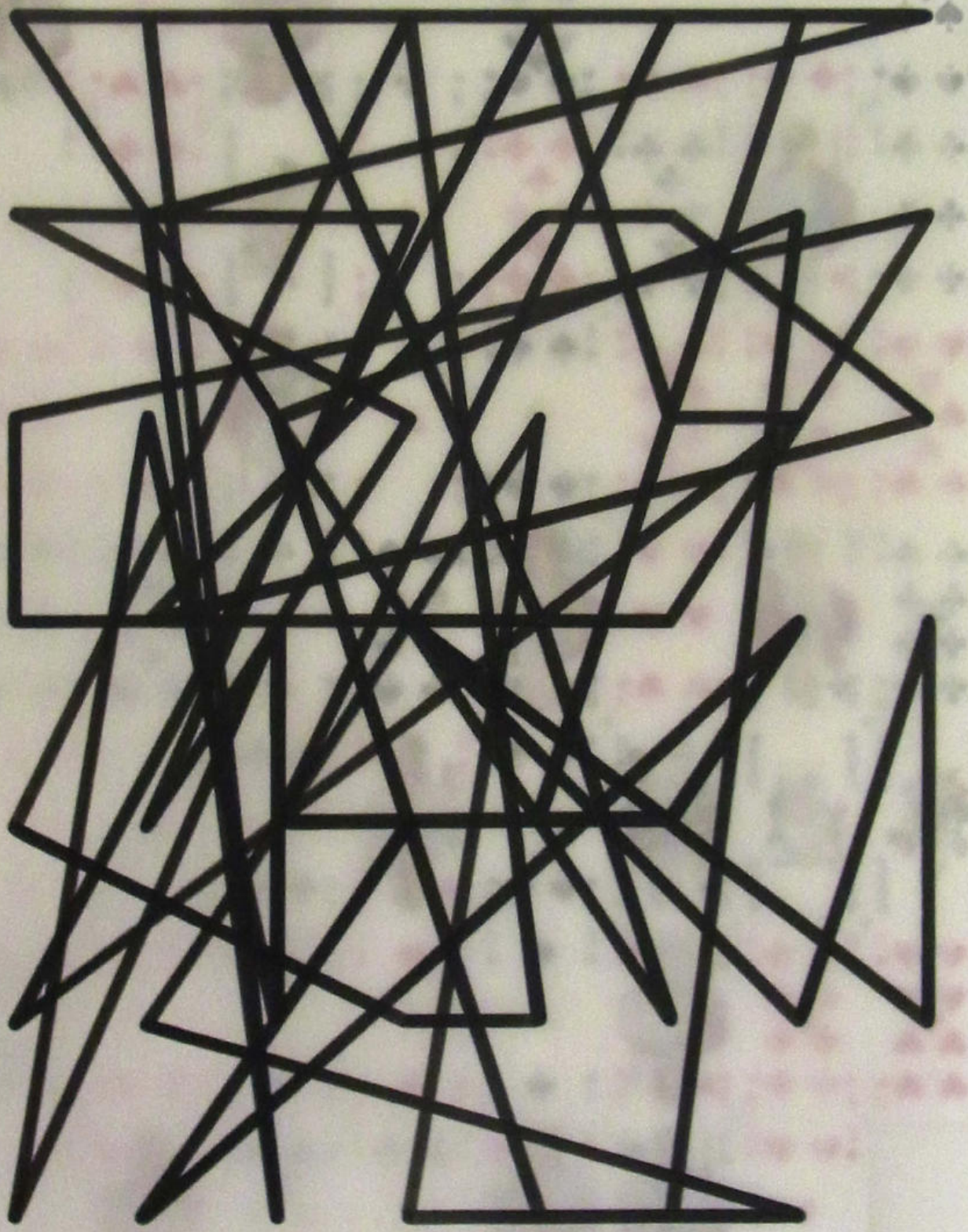

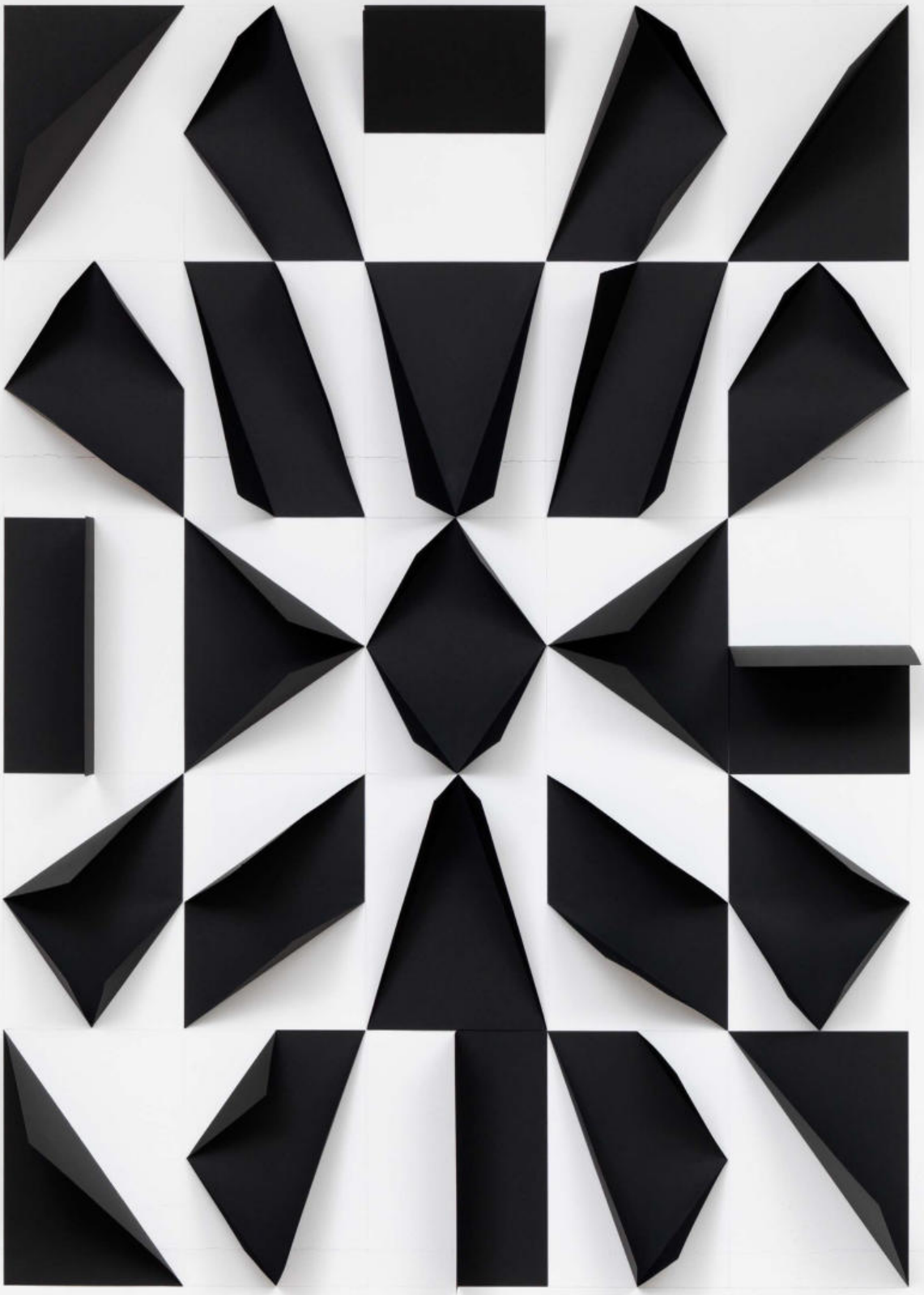

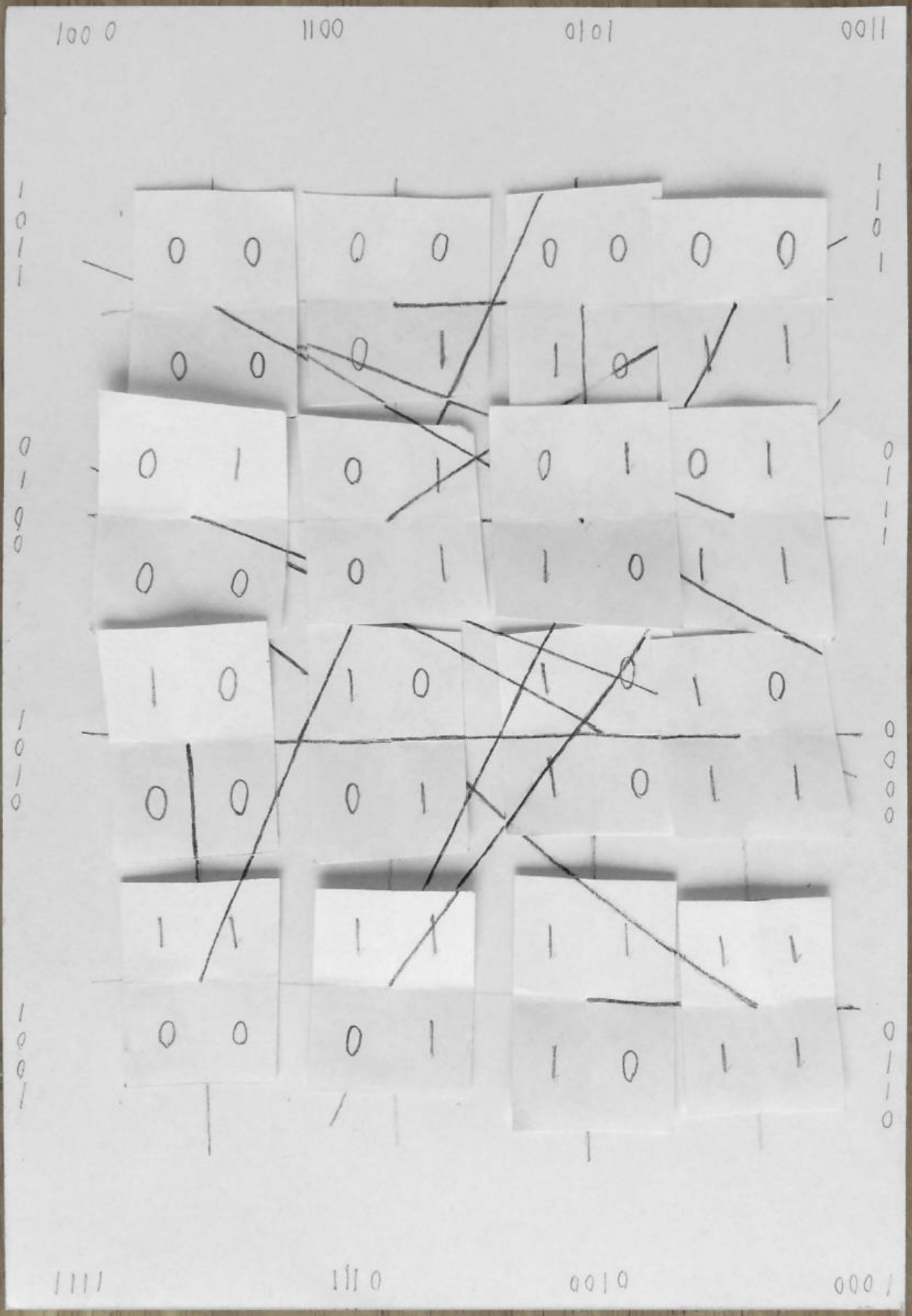

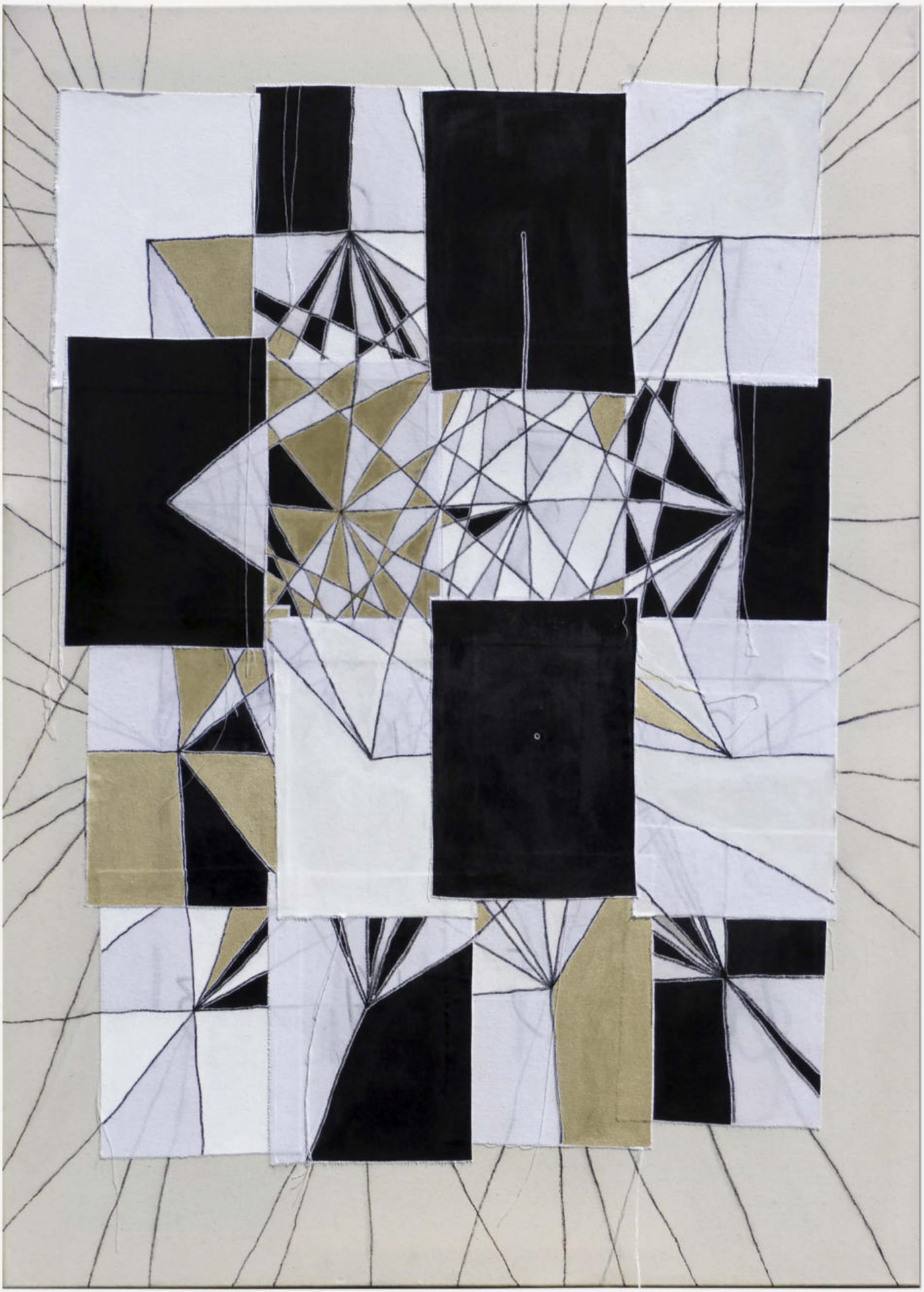

Maarten Janssen – The Dice Man

Gerard Marlet

Hij zat alleen aan de bar, in een donkere hoek. Zwart leren jack, kort iets vettig zwart haar, karakteristieke kop. Het uiterlijk van een Italiaanse voetballer uit het Juventus van de jaren zeventig. Het was nog vroeg. Veel te vroeg eigenlijk voor de kunstenaarsborrel in Bar Babette, een voormalige *Kosmetiksalon* aan de Karl-Marx-Allee in Berlijn, waar het tijdens het 'bewind' van cultuurattaché Bart Hofstede altijd nachtwerk werd.

Hij had net daarvoor *One Euro* gepresenteerd.[1] Een boekje van acht pagina's; acht kopietjes van muntstukken. Hij was er letterlijk de stad voor rond gefietst. Zijn een-euromunt had hij op de plaat van het kopieerapparaat 'getost'. Vervolgens had hij een kopietje gemaakt, met de klep open. Die had hij met de munt betaald. Met het wisselgeld was hij naar de volgende kopieerwinkel gefietst. Daar had hij de munten op dezelfde manier gekopieerd. Dit herhaalde hij zeven keer, tot hij tien cent overhield. Daarmee ging hij naar de winkel naast zijn atelier in Wedding, waar een zwartwit-kopietje exact tien cent kostte. Maar hier moest hij vooruitbetalen. Het muntje verdween in de gleuf van een betaalautomaat, de lampen onder de plaat van het kopieerapparaat sprongen aan.

Hij is een man met een missie, die beslissingen over vorm en kleur die een kunstenaar doorgaans neemt zoveel mogelijk probeert te objectiveren. Over te laten aan het lot; een munt, een dobbelsteen, een pak speelkaarten of random.org, een website die voortdurend nullen en enen *at random* produceert. In zijn atelier is hij nooit alleen. Altijd wordt hij omringd door zijn 'beslismachines'.

In 2011 had hij een atelier in Hohenschönhausen, een karakteristieke Oost-Berlijnse wijk waaraan het proces van gentrificatie grotendeels voorbij is gegaan. Op de vloer lag een vel papier dat later *Jimmy Hix* zou gaan heten. In zijn hand een dobbelsteen. Op tafel potten met verf in de – volgens hem – zes primaire kleuren; kleuren die je nodig

He was sitting at the bar, alone, in a dark corner. Short leather jacket and short, slightly greasy hair, distinctive features. He looked a bit like a Italian footballer from the Juventus team in the 1970s. It was still early. Much too early for a gathering of artists in Bar Babette, a former *Kosmetiksalon* on the Karl-Marx-Allee in Berlin. In the time that Bart Hofstede was cultural attaché there, it always went on till late at night.

He had just presented *One Euro*.[1] An eight-page book; eight copies of coins. He had literally cycled all around the city for it. He had 'tossed' his one Euro coin on to the scanner glass of the copying machine and made a copy with the lid up. He had paid for it with that very coin. Keeping the change, he had cycled on to the next shop, where he copied the coins in exactly the same way. He repeated this seven times, until he had 10 cents left. These he took to the shop in Wedding, where you could make a black and white for exactly 10 cents. But here he had to pay in advance. The coin disappeared into the slot and the lights below the scanner glass lit up.

He is a man on a mission. His aim is to objectivise, as much as possible, the decisions an artist normally has to make concerning shape and colour. To make these decisions, he leaves them to a lottery, a pack of cards, dice or random.org, a website generating a constant *at random* series of ones and zeroes. Surrounded by his decision machines, he is never alone in his studio.

In 2011, he was working from a studio in Hohenschönhausen, a typical East Berlin neighbourhood left largely untouched by the process of gentrification. On the floor was a sheet of paper that would later be called *Jimmy Hix*. In his hand, dice. On the table, the six colours that he considered primary: colours one needs to be able to mix all other colours. He dipped every side of the dice in one of the pots, the side with

hebt om alle andere kleuren te kunnen mengen. Hij doopte elke zijde van de dobbelsteen in een van de potten, de zijde met één 'oog' in de pot met transparante verf, de twee in wit, de drie in geel, de vier in magenta, de vijf in blauw en de zes in zwart. Hij had bedacht dat de eerste worp de kleur van het vel papier zou bepalen. Hij gooide de steen op het vel papier. Een vier, magenta! Hij schilderde het hele vel in die kleur, waarbij hij het spoor van de dobbelsteen naar het eindstation uitgespaard liet, zodat de route zichtbaar bleef. Opnieuw wierp hij de dobbelsteen. Een één, transparant. Met een kwast verbond hij de positie van de tweede worp met die van de eerste met transparante verf.

Dit herhaalde hij totdat alle ogen van de dobbelsteen een keer waren gegooid. Dat was na de zestiende beurt, waarin hij een vijf gooide, en waarna hij de laatste baan op het werk blauw schilderde. Met steeds een kleine variatie maakte hij zo een serie van vier werken – *Jesse James*, *Jimmy Hix*, *Natural* en *Easy Ten* – die hij in de Berlijnse Hamish Morrison Galerie tentoonstelde (zie pagina 53-57). De titels van de werken ontleende hij aan het dobbelspel craps, waarin elke combinatie van twee gegooide ogen een naam heeft. Een vier en een vijf – de uitkomst van de eerste en laatste worp – heet Jimmy Hix. Tijdens het werpen legde hij geen obstakels langs het papier, waardoor drie dobbelstenen erbuiten kwamen en een deel van het werk is achtergebleven op de vloer van het atelier in Hohenschönhausen.

Het werk op de vloer van de *Servicegarage* (zie pagina 26-27) is ook met dobbelstenen tot stand gekomen, net als *c1m2y6k1* (op pagina 25). De dobbelstenen werden in hun geheel in verschillende kleuren verf gedoopt, cmyk; cyaan, magenta, *yellow* en *key* (zwart). Hij wierp ze alle vier op een wit vel papier. De sporen en de uitslag van de worp zijn duidelijk zichtbaar. In de verhouding één deel blauw, twee delen magenta, zes delen geel en één deel zwart mengde hij zijn verf en schilderde daarmee de ruimte tussen de vier dobbelstenen.

Hij is een ateliernomade, komt steeds bij toeval ergens terecht, omdat een bevriende kunstenaar op reis is, of wil ruilen met zijn atelier aan

one dot going into the pot with colourless paint, two dots into the white paint, three in yellow, four in magenta, five in blue and six in black. He had made up his mind that the first throw of the dice would determine the colour of the sheet of paper. He threw the dice on to the paper. It turned up four dots, magenta! He painted the entire sheet in that colour, leaving the trail from the dice to its final position untouched to show how, and how far, it had rolled. And he threw the dice again. One dot, colourless. Using a brush and colourless paint, he connected the position of the second throw to that of the first.

He kept repeating this process until all the dice numbers had been thrown at least once. It took sixteen turns to throw a five, allowing him at last to add a band of blue to the painting. He created a series of four works - *Jesse James*, *Jimmy Hix*, *Natural* and *Easy Ten* - each with small variations, which he exhibited in the Hamish Morrison Galerie in Berlin (see pages 53–57). The names were taken from *Craps,* a gambling game in which each combination of numbers has a special name. A four and a five – the outcome of his first and last throws – is called a *Jimmy Hix*. While throwing the dice, he did not put a ridge round the paper, so that three dice throws ended up outside it. As a result, part of the painting remained on the floor of his studio in Hohenschönhausen.

The painting on the floor of the *Servicegarage* (see pages 26–27) was also created with the help of dice, just like *c1m2y6k1* (on page 25). The dice were completely immersed in different colours, cmyk: cyan, magenta, yellow and key (black). He threw all four of them on to a sheet of paper. The traces and outcome of that throw are clearly visible. He mixed his paint in those proportions – one part blue, two parts magenta, six parts yellow and one part black – and then painted the spaces between the four dice.

He is a studio nomad, with chance leading him to different locations. An artist friend may be travelling, or may want to make a swap for his studio on Borgerstraat in the Rotterdam district of Spangen. That is how, in 2015, he found

page	location/titel	year	size	materials
0+1	*fünfzig cent*	2008	A4, 9 x 12 cm.	photocopies, receipt
5	*hoornvlies (cornea)*	2008	1 x 1 foot	gesso on oilpaint on varnish
6+7	*backstage*	2008	420 x 297 cm.	originelen (acrylverf, katoen), fotokopieën
8	*trommelvlies* (eardrum)	2008	20 x 24 cm.	cassette tape, cotton
11	*tegenlicht* (backlight)	2009	A4	scan/computer print
12+13	SUPERMEDIUM berlin - *vlag, plank (flag, plank)*	2009	210 x 297 cm.	acrylic paint, cardboard, photocopies / enamel paint, chipboard
14	*taal is lichtvoetig¿* (language is fleet of foot¿)	2009		
15	*k O m m A v U l p E n*	2009	120 x 80 cm.	enamel paint, chipboard
17	galerie WEST den haag - *neutraal over normaal* (neutral over normal)	2008	± 380 x 270 cm.	cardboard, photocopies
19	AUTOCENTER berlin	2010		
20	*Regal* 21 *Regal* 22 *Regal* 23 *Regal +*	2010	± 120 x 200 cm.	enamel paint, planks
25	*c1m2y6k1*	2010	100 x 70 cm.-	acryl paint, paper
26+27	SERVICEGARAGE amsterdam - *plafondwand wandvloer* (suspended ceiling, wall floor)	2010	± 600 x 270 x 300 cm.	photocopies, dice, wall paint (=> ft. vincent vulsma)
28+29	*« die Welt wie ich sie vorfand* »* (the world as I found it)	2010	A3 -	photocopy
30+31	*Tatra +*	2011	1:1	ceiling board 'Armstrong-Tatra'
32	OZEAN berlin 33 *BaByLoNTuRMSTeiN +* 34+35 *BaByLoNTuRMSTeiN*	2011	± 360 x 300 cm.	suspended ceiling
37	*werppatroon* (throwing pattern)	2013	4 x 4 foot	acrylic paint, cotton
38	*denkraam west* (paradigm west) *39* *denkraam oost* (paradigm east)	2013	± 125 x 200 cm.	pinewood
40+41	*schudden* (shaking) *42* *fase 9* (phase 9)	2013	50 x 70 cm.	marker, chalking paper, playing cards
44+45	*Verona-blauw Verona-rood* (Verona blue Verona red)	2013	48 x 63 cm.	acrylic paint, pencil, playing cards
47	*skat* 48 *schafskopf* 49 *puker* 50 *shade*	2015	>53 x 70 cm.<	acrylic paint, playing cards
51	galerie STEENDRUKKERIJ amsterdam	2015		
53	galerie HAMISH MORRISON berlin	2011		
54	*Jimmy Hix* 55 *Natural* 56 *Easy Ten* 57 Jesse James	2011	60 x 80 cm.	acrylic paint, paper
58	*Rauhfaser Transplant +* 59 *Rauhfaser Transplant*	2012	159 x 214 cm.	acrylic paint, Rauhfaser Tapete
61	*Mühle 4* 62+63 URBANSTRASSE berlin 64 *Mühle 1 +* 65 *Mühle 1*	2016		
67	*A4 gehalveerd* (A4 halved)	2010	105 x 148,5 cm.	cardboard
69	*nybles*	2014	19 x 25 cm.	pencil, paper
70+71	nybles, numbers and colours	2014-2017	>30 x 45 cm.<	marker, (colour) pencil, acrylic paint, paper
72+73	BORGERSTRAAT rotterdam	2017		
74	*lotnummer* (lottery number) *11* *75* *lotnummer* (lottery number) *11*	2017	100 x 140 cm.	charcoal, graphite, alkyd paint, acrylic paint, paper, cotton
77	*Fachwerk +* 78 *Fachwerk east* 79 *Fachwerk west*	2013	240 x 270 cm.	farbe, gewebe, kieferholz (=> ft. valerie favre, adriana molder, jorge queiroz, thomas scheibitz)
80+81	*GEIST UND FORM* Grünwald Gallery bloomington USA	2013		(=> ft. valerie favre, mark lammert, adriana molder)
95	FORGOTTEN BAR berlin			

* >> Ludwig Wittgenstein TLP 5.631

Tekst/text
Gerard Marlet, Utrecht

Eindredactie/editor
Nadine van den Berg, Utrecht

Vertaling/translation
Jan Serraris, Den Haag

Fotografie/photography
Sarah Boyum (p. 77, 80, 81), Thomas Bruns (p. 65), Jannes Linders (p. 25, 95), Studio Marike Schuurman (p. 32, 33, 34, 35), Jens Ziehe (p. 19, 20, 21).

Ontwerp/design
Maarten Janssen, Rotterdam/Berlin

Opmaak en productie/layout and production
Huibert Stolker, Stip Driebergen

Druk/printing
Drukkerij Roelofs, Enschede

© Maarten Janssen/Gerard Marlet

All rights reserved

Fantôme Verlag, Vol. 55
www.fantome.de
Berlin, 2017

ISBN 978-3-940999-37-5